

Виклад навчального матеріалу, та процес засвоєння також має відповідати цифровим реаліям. На думку спадає таке супроводження навчального контенту, як аудіо-зорові образи, які учні сприймуть не лише як сухий навчальний матеріал, а як корисну розвагу освітнього спрямування. Тоді постає питання: а яким чином скомпонувати й подати навчальний матеріал найефективніше? Хтось користується тільки електронними підручниками чи презентаціями, хтось залучає відео, а ще дехто поєднує це все разом зі своїми авторськими конспектами. Та от як не крути, але для того, щоб подати аудиторії матеріал, треба багато разів перемикатися між вікнами системи чи вкладками браузера, якщо хочеться показати побільше джерел та напрацювань. В такому разі зазвичай складають певну послідовність, сценарій проведення уроку разом з матеріалами, розсортованими по окремих папках. **Хоча є й простіше рішення. Підійти до**

зручного «об'єднаного» викладу різних матеріалів з боку цифрових ресурсів – створити окремий проєкт, який буде над зручний в користуванні – навчальні карти.

Загальний вигляд навчальної карти.
Посилання на документ: https://drive.google.com/file/d/15rwrPiEeRsQKL-flBBQ_L_7dr70eVQIk/view
Навчальна карта має інтерактивний варіант.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Методи навчання та їх класифікація. Прийом навчання. URL: <https://vseosvita.ua/library/metodi-navcanna-ta-ih-klasifikacia-prijom-navcanna-504178.html> (Дата звернення: 15.03.2023).
2. Що таке концепція Нової української школи? URL: <https://osvita.ua/school/52304/> (Дата звернення: 15.03.2023).

Д.С. ГАМЛІЙ,

викладач географії Кропивницького вищого професійного училища Кіровоградської області

АВСТРАЛІЙСЬКИЙ СОЮЗ

РОЗРОБКА ДИСТАНЦІЙНОГО УРОКУ З ГЕОГРАФІЇ ДЛЯ УЧНІВ 1 КУРСУ

Професія: офісний службовець (бухгалтерія); контролер у банку.

Тема уроку. Австралійський союз: особливості розвитку господарства, зовнішньоекономічні зв'язки.

Навчальна мета: сформувати знання учнів про основні чинники, які визначають місце країни в міжнародному поділі праці; розміщення основних центрів виробництва, роль фінансово-банківського сектору в сучасній ринковій економіці; навчити складати комплексну економіко-географічну характеристику Австралії, характеризувати структуру імпорту товарів і послуг країни.

Розвиваюча мета: розвивати просторову уяву, вміння пояснювати особливості зональної спеціалізації с/г та розміщення основних осередків добувної та обробної промисловості в країні; аналізувати та формувати висновки, оцінювати місце Австралії

на світовому ринку продукції первинного сектору економіки.

Виховна мета: виховувати інтерес до вивчення географії, потяг до наукової творчості професійного спрямування.

Методична мета: активізувати навчально-пізнавальну та самостійну діяльність учнів, розвивати їх критичне мислення шляхом використання Internet-ресурсів в умовах дистанційного (синхронного) навчання.

Тип уроку. Урок формування та удосконалення знань та вмінь.

Методи проведення уроку: словесний, наочний, робота з електронною інтерактивною книгою, виконання вправ за допомогою онлайн-платформ (Zoom, GoogleForms, LearningApps.org), сканування QR-кодів, перегляд відеоекскурсії, метод накопичення

балів, прийом «Картинна галерея», проблемне питання, метод «Ситуація успіху», аналіз діаграми, прийом «Асоціація», метод «Диалог Сократа», прийом «Геокодер», робота з картою.

Дидактичне забезпечення:

1. QR-код опорного конспекту для учнів, у вигляді електронної інтерактивної книги «Австралійський союз: особливості розвитку господарства, зовнішньоекономічні зв'язки».

2. Вправа «Місце Австралії у світі та регіоні. Природно-ресурсний потенціал. Населення», з використанням сервісу LearningApps.

3. Вправа «Чинники розвитку господарства країни», за допомогою програмного забезпечення GoogleForms.

4. Вправа «Вторинний сектор економіки» за допомогою програмного забезпечення GoogleForms.

5. Вправа «Третинний сектор економіки» з використанням сервісу LearningApps.

6. Вправа «Первинний сектор економіки» з використанням сервісу LearningApps.

7. Вправа «Зовнішньоекономічні зв'язки» за допомогою програмного забезпечення GoogleForms.

8. Вправа «Сектори економіки Австралійського Союзу» за допомогою програмного забезпечення GoogleForms.

9. Діаграма «Структура ВВП Австралії».

10. Картки самооцінки роботи учнів на уроці, за допомогою програмного забезпечення GoogleForms.

11. Презентація «Австралійський союз: особливості розвитку господарства, зовнішньоекономічні зв'язки» за допомогою програмного забезпечення Microsoft PowerPoint.

Матеріально-технічне забезпечення: комп'ютер, телефони або планшети учнів, доступ до мережі Інтернет.

Міжпредметні зв'язки: математика (Співвідношення і пропорції, Діаграми), хімія (Пластмаси), громадянська освіта (Роль грошей у світовій економіці).

Навчальні цілі:

формування ключових компетентностей:

- спілкування державною мовою;
- математична компетентність (уміння застосовувати математичні методи для розв'язання географічних завдань, зокрема для аналізу структури ВВП країни);

- інформаційно – цифрова компетентність (уміння використовувати сучасні пристрої для пошуку географічної інформації, її оброблення, збереження і передавання);

- уміння вчитися впродовж життя (уміння організувати самоосвіту з географії, визначити мету, планування, добирати необхідні засоби);

- формування предметних компетентностей:
- вивчити розміщення основних центрів виробництва Австралійського союзу, роль банківського сектору в економіці країни, структуру експорту та імпорту країни;

- розвивати вміння працювати з картографічним матеріалом;

- розвивати вміння використовувати сучасні пристрої для пошуку географічної інформації, її оброблення, оцінювати географічну інформацію з різних інформаційних ресурсів;

- виховувати інтерес до вивчення географії.

Очікувальні результати:

Знаннєвий компонент:

- оперує поняттями і термінами: економічний розвиток країни, ВВП; ВНП; сектор економіки; зовнішньоекономічні зв'язки;

- пояснює: взаємозв'язок природно-ресурсного-потенціалу з економічним розвитком країни.

Діяльнісний компонент:

- дотримується правил безпеки життєдіяльності під час роботи з комп'ютерною технікою та гаджетами.

Ціннісний компонент:

- оцінює перспективи економічного розвитку Австралійського Союзу, аналізує структуру експорту та імпорту країни.

ХІД УРОКУ

I. Організаційний частина.

1. Привітання, перевірка готовності учнів до уроку.

2. Прийняття рапорту чергового. Виконання запису в журналі.

3. Налаштування на урок. Здобувачі освіти додатково зчитують QR-код, з допомогою якого відкривають на власних гаджетах електронну інтерактивну книгу: «Австралія: господарство».

4. Оголошення про критерії оцінювання (використання методу накопичення балів). Протягом уроку здобувачі освіти заповнюють картку самооцінки, в якій виставляють бали за кожен вид діяльності на уроці. Викладач наголошує на роботі з карткою самооцінювання учнів, аналізує критерії нарахування балів та переведення набраних балів в оцінку.

Методичний прийом «Ситуація успіху».

Викладач. Роздивіться уважно три картинки:

1. Який має бути учень, щоб читати книгу? (*уважним*)

2. Яка риса характеру, важлива для вашої майбутньої професії? (*працьовитість*)

3. Яке має бути робоче місце в будь-якого працівника? (*організованим*)

Щоб добитися плідного результату і мати успіхи в роботі, ми маємо бути уважними, працьовитими та організованими.

II. Актуалізація знань.

Розповідь викладача.

Сьогодні у нас надзвичайно цікава тема, але спочатку пропоную пригадати деякі питання, виконавши вправу з використанням сервісу LearningApps, а саме: скласти пазл «Місце Австралії у світі та регіоні, природно-ресурсний потенціал та населення».

<https://learningapps.org/display?v=pkmmo5z7221>.

Посилання викладаємо в чат відео-конференції.

Отже, склавши пазл, що Ви бачите на екрані? (*економічна карта Австралії*)

- Яку країну ми продовжуємо вивчати? (*Австралійський Союз*)

Так, правильно! Економічна карта Австралії сьогодні допоможе нам у вивченні нової теми.

III. Мотивація навчальної діяльності

Прийом «Картинна галерея»

На екрані дається зображення ландшафту тропічної країни і типового українського степу.

Проблемне запитання:

Викладач:

- Дивлячись на картинку, поясніть які асоціації у вас виникають? (*на рис. 1 зображено типовий український ландшафт, на рис. 2 – ландшафт тропічної країни*).

- Чи впливають природні умови на спеціалізацію країни на світовому ринку товарів та послуг? (*Природні умови, відіграють важливу роль в спеціалізації країни на світовому ринку товарів та послуг. Якщо в країні переважають степові ландшафти, вона спеціалізується на вирощуванні зернових культур. Країна з пустельними ландшафтами дану спеціалізацію не може мати, так як кліматичні особливості для цього не підходять*).

Розповідь викладача. Очевидно, ви можете задати собі питання: чому країна з такими складними кліматичними умовами відноситься до високорозвинених країн світу. Цьому є пояснення.

Тому мета сьогоднішнього уроку є:

- вивчити особливості сучасного розвитку економіки Австралійського союзу;

- розглянути центри виробництва галузей економіки;

- навчитись складати комплексну економіко-географічну характеристику Австралії;

- отримати уявлення про роль банківсько-фінансового сектору в розвитку економіки Австралійського Союзу;

- характеризувати структуру експорту та імпорту товарів та послуг країни.

IV. Сприйняття і усвідомлення учнями нового навчального матеріалу.

1. Особливості сучасного розвитку господарства країни.

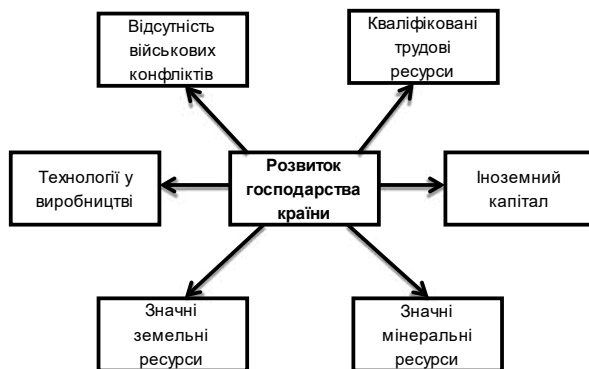
Під час сприйняття та усвідомлення нового матеріалу учні аналізують графічний та картографічний матеріал презентації до уроку, додатково використовують опорний конспект у вигляді інтерактивної книги Ourboox.

Розповідь викладача. Розвиток господарства будь-якої країни залежить від багатьох факторів. Тут переплітаються як і природні фактори, так і соціально-економічні.

Приєм «Асоціація»

Вправа «Розвиток господарства країни» за допомогою програмного забезпечення Google Forms: https://docs.google.com/forms/d/1EO678igtQgiHoYjoFGBIspp5X5Pi3gKELzJ_BrsHFS0/edit

Посилання викладач надсилає в чат відео-конференції. Здобувачі освіти акцентують свою увагу на чинниках розвитку господарства країни на прикладі Австралійського Союзу. Після виконання учнями вправи викладач миттєво оцінює правильність відповідей.

Оберіть чинники, які, на вашу думку, сприяють розвитку господарства Австралійського Союзу.

Викладач. Так дійсно, кваліфіковані трудові ресурси, значні мінеральні ресурси та відсутність військових конфліктів сприяють економічному розвитку Австралії.

Австралія є економічно високорозвинутою країною. Країна має аграрно-сировину спеціалізацію на світовому ринку товарів та послуг. Позитивне значення в економічному розвитку набуває також відносна близькість Австралії до країн Південно-Східної і Східної Азії та Океанії. Структура господарства Австралії цілком сучасна і відповідає критеріям високорозвинутих країн.
Робота з графічним матеріалом

Рис. 3. Структура ВВП Австралії

Проаналізуйте діаграму. Який сектор економіки переважає в структурі ВВП країни? Чим це можна пояснити? Здобувачі освіти аналізують діаграму та надсилають свої відповіді в чат відео-конференції, або відповідають усно. Після виконання учнями вправи, викладач має змогу миттєво їх оцінити.

Викладач. Так, правильно! У структурі ВВП Австралії переважає саме третинний сектор (70,3 %). У розвинених країнах третинний сектор економіки, найбільший за кількістю працівників і зростає найшвидшими темпами.

2. Сектори економіки Австралійського союзу.

Первинний сектор економіки

Розповідь викладача. Австралія входить до п'ятірки найбільших виробників мінеральної сировини у світі. Північно-Західна Австралія (гори Хамерслі) — район одних з найбільших у світі залізрудних басейнів. На південно-західну частину Австралії припадає 70 % видобутку золота в країні. Австралія визначається також видобутком бокситів (1-ше місце в світі), марганцю (2-ге місце в світі), нікелю (2-ге місце в світі).

Сільське господарство – галузь міжнародної спеціалізації Австралії, 60 % виробленої продукції якого йде на експорт. Первинна продукція для експорту і внутрішнього споживання – це велика рогата худоба, пшениця, молоко, фрукти, горіхи, овочі, вовна, ячмінь, м'ясо птиці, баранина, цукор із цукрової тростини. У сільському господарстві переважає тваринництво. Австралія є світовим лідером за поголів'ям овець та настригом вовни. На півночі країни поширене розведення великої рогатої худоби, яке має м'ясний і молочний напрями.

Приєм «Робота з картою».

Проаналізуйте карту «Сільське господарство Австралії». У якій частині країни найбільша частка необроблюваних земель? Яке цьому є пояснення? (слайд10).

Здобувачі освіти аналізують картографічний матеріал та надсилають свої відповіді в чат відео-конференції або відповідають усно. Після виконання учнями вправи, викладач миттєво оцінює правильність відповідей.

(Найбільше необроблювальних земель зосереджено в Західній та Центральній частині країни. Пояснюється це тим, що тут знаходяться пустелі та випадає дуже мало опадів).

Вторинний сектор економіки

Розповідь викладача. Провідними виробництвами обробної промисловості Австралії є чорна металургія, машинобудування, хімічна, виробництво продуктів харчування, тканин, одягу, взуття. Промисловість Австралії розміщена вкрай нерівномірно: більша її частина, як і населення, зосереджена на сході країни. Основу електроенергетики становлять ТЕС, які працюють на власному вугіллі й виробляють 85 % всієї електроенергії.

Машинобудування країни спеціалізується на виробництві обладнання, електротехніки, суден, катамаранів, потягів (найбільші центри – Брисбен, Мельбурн). Хімічна промисловість орієнтована на використання продуктів нафтопереробки. Ще донедавна Австралія мала розвинені виробництва тканин, одягу, взуття. Але нині більшість виробів австралійських компаній виготовляють в Азії. Австралійська текстильна промисловість відома виробництвом високоякісної мериносової вовни, яке орієнтоване на експорт.

Приєм «Робота з картою»

Вправа «Вторинний сектор економіки» за допомогою програмного забезпечення Google Forms. https://docs.google.com/forms/d/1EO678igtQgiHoYjoFGBIspp5X5Pi3gKELzJ_BrsHFS0/edit. Посилання викладач надсилає в чат відео-конференції. За

допомогою даної вправи, здобувачі освіти засвоюють територіальне розміщення центрів виробництва країни, та результат своєї роботи бачать на екрані. Після виконання учнями вправи, викладач миттєво оцінює правильність відповідей.

Визначте за економічною картою Австралії найбільші центри виробництва вторинного сектору економіки.

Відповідь: найбільші центри виробництва вторинного сектору економіки – Мельбурн, Брісбен, Перт, Сідней та Аделаїда.

Психологічна розминка «Австралійський дощ».

Чи знаєте ви, що таке австралійський дощ? Ні? Тоді давайте разом послухаємо, який він. Будьте уважні, коли я буду вам передавати послання-запитання:

- У Австралії здійнявся вітер (викладач тре долоні).
- Починає капати дощ (клацання пальцями).
- Дощ посилюється (почергове плескання в долоні).
- А ось град – справжня буря (тупіт ногами).
- Але що це? Буря стихає (плескання по стегнах).
- ош стихає (плескання долонями).
- Поодинокі краплі падають на землю (клацання пальцями).
- Тихий шелест вітру (потирання долонь).
- Сонце. (Руки догори. Усмішка.)

Третинний сектор економіки

Розповідь викладача. Третинний сектор домінує в австралійській економіці: на нього випадає 70 % ВВП країни і 79 % зайнятих. Австралія є батьківщиною компанії, що розробляють програмне забезпечення з геологічними базами даних для планування видобування і гірничих розробок корисних копалин. Наукові центри – Канберра, Сідней, Брісбен. Розвиненою є фінансова сфера: чотири найбільші австралійські банки належать до 50 найбільш безпечних банків світу.

Туризм – важливий складник економіки Австралії. Щороку ця сфера поповнює її на десятки мільярдів доларів США. Австралія має добре розвинену транспортну систему. Країна сильно залежить від розвитку, автомобільного транспорту внаслідок великої площі території та низької щільності населення.

Викладач. Діти, пропоную Вам зануритися у віртуальну екскурсію «Цікаві факти про господарство Австралії».

Посилання: <https://www.youtube.com/watch?v=kZ2SKmIvwo>

(перегляд відеоекскурсії)

Приєм «Вірю, не вірю»

Оберіть твердження, які, на вашу думку, є правдивими і стосуються третинного сектору Австралійського Союзу (використання сервісу LearningApps).

<https://learningapps.org/display?v=paeus85z221>.

Посилання викладач надсилає в чат відео-конференції. Після виконання учнями вправи, викладач миттєво оцінює правильність відповідей.

Проблемна ситуація з професійним спрямуванням

Ви переглянули відео-екскурсію «Цікаві факти про господарство Австралії». Як професіонали своєї справи, майбутні касири в банку, допоможіть мені відповісти на одне питання стосовно банківської системи Австралійського Союзу. *Здобувачі освіти надсилають свої відповіді в чат відео-конференції, або відповідають усно.*

1. З якого матеріалу виготовлена наша гривня? (з паперу)

2. Чи можуть виготовлятися банкноти з іншого матеріалу? Назвіть (з паперу, пластику, електронна валюта – біткоїн).

3. Як Ви вважаєте, з якого матеріалу виготовляють австралійський долар? (Австралійський долар виготовлений з пластику)

3. Зовнішньоекономічні зв'язки.

Приєм «Диалог Сократа»

- Що ми називаємо експортом? (вивіз із території країни за кордон товарів і послуг)

- Що ми називаємо імпортом? (везення на територію країни товарів, послуг)

Розповідь викладача.

Роль зовнішньої торгівлі в економіці Австралії особливо значна. Експортуються вовна, м'ясо, масло і сир, шкіри, пшениця, тростинний цукор, фрукти. Особливу роль відіграє Австралія як постачальник на світовий ринок вовни, м'яса і цукру.

V. Узагальнення і систематизація знань .

Виконуючі дані вправи, здобувачі освіти узагальнюють власні знання про фактори розвитку первинного сектору економіки Австралії, структуру експорту та імпорту країни та географічну номенклатуру. Викладач має змогу миттєво оцінити рівень засвоєння знань та вмінь учнями.

Вправа «Класифікація»

Оберіть позитивні та негативні фактори природних умов Австралії, котрі впливають на розвиток первинного сектору економіки (використанням сервіру learningapps).

<https://learningapps.org/display?v=p3ar1rra321>.

Посилання викладач надсилає в чат відео-конференції.

Приєм «Асоціація»

Проаналізуйте картосхему. Оберіть товари які Австралія експортує на світовий ринок товарів і послуг, та які імпортує.

(за допомогою програмного забезпечення Google Forms)

https://docs.google.com/forms/d/1P6Wa50xhsH62I42biG8g9rBXmPWukDTyIVKpiD7JbIw/viewform?edit_requested=true.

Посилання викладач надсилає в чат відео-конференції

Приєм «Геокодер». Встановіть, до якого сектору економіки Австралійського Союзу належить географічний об'єкт.

https://docs.google.com/forms/d/1RnG6xv6U-7BxX1MOpjxsmwipxyMBw-tdTRjvaL8msXk/viewform?edit_requested=true.

Посилання викладаємо в чат відео конференції(за допомогою програмного забезпечення Google Forms).

Завдання 1.

Одна з найвідоміших будівель світу, що є символом міста і однією з найбільш визначних пам'яток архітектури Австралії (Сіднейська опера).

Завдання 2.

Унікальна антропогенна форма рельєфу, в якій видобувалося близько 90% рожевих діамантів у світі. (Алмазний кар'єр у Західній Австралії компанії RioTinto Group).

Відповідає за здійснення грошово-кредитної політики Австралійського Союзу. (Резервний банк Австралії).

Завдання 4.

Працює на бурому вугіллі, лідер з виробництва електроенергії в країні. (ТЕС Яллунг).

V. Підбиття підсумків.

1. Зосередження уваги учнів на вивченому матеріалі. Повідомлення про досягнення мети уроку. З'ясування, які труднощі виникали у учнів на уроці.

2. Метою уроку було з'ясування особливостей сучасного розвитку економіки Австралійського союзу; розміщення центрів виробництва галузей економіки, навчитись пояснювати про роль банківсько-фінансового

сектору в розвитку економіки, характеризувати структуру експорту та імпорту товарів та послуг країни.

3. Обґрунтування та повідомлення оцінок.

4. Викладач підводить підсумки: в картці кожного учня, враховуючи набрані бали з кожного завдання.

5. Повідомлення домашнього завдання

I рівень. Опрацювати в підручнику § 30 [1], завершити заповнення опорного конспекту

I рівень. Скласти опорний конспект на тему «Зовнішньоекономічні зв'язки Австралійського Союзу».

III рівень. На контурну карту Австралії нанесіть об'єкти, які, на Ваш погляд, мають вагомe значення для економічного розвитку Австралії.

IV рівень. Створити ментальну карту «Туристична галузь Австралії» (за допомогою онлайн програми Mindomo)

Повідомлення теми наступного уроку: *Економіко-географічне положення, природно-ресурсний потенціал, населення та господарство країн Океанії.*

Рефлексія. Вправа «Рівень задоволення»

На мою думку, нам вдалося....

На мою думку потрібно.....

Особливо цікавим було....

Більш за все мене здивувало....

Мені не сподобалося, що....

Потрібно змінити, поліпшити.....

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Концепція нової української школи. URL: https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/nova_ukrainska-shkola-compressed.pdf

2. Пометун О.І., Пироженко Л.В. Сучасний урок. Інтерактивні технології навчання: науково-методичний

посібник / за ред. Пометун О.І. Київ: Видавництво «А.С.К.», 2004. 192 с.

3. Влах М., Котик Л. Теорія і методологія географічної науки : навч. посібник для самостійної роботи студентів. Ч. 2. : Допоміжні навчальні матеріали. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2019.138 с.

4. Коструб О.П. Сучасні методи навчання в освіті. Київ, 2004.

5. Бойко В. М., Брайчевський Ю. С., Яценко Б. П. «Географія (рівень стандарту)» підручник для 10 класу закладів загальної середньої освіти. Ірпінь: ТОВ «Видавництво «Перун», 2018. 256 с.

6. Кобернік С.Г. Географія: опорні схеми, таблиці, картосхеми. Київ: Абетка, 2020. 376 с.

7. Кобернік С.Г. Географія. Комплексне видання ЗНО. Київ: Літера ЛТД, 2021. 480 с.

8. Платформа для проведення онлайн – занять та відео конференцій: Zoom

9. URL: <https://us04web.zoom.us/j/8238995030?pwd=YTNxcDJIR2xvWHllQnhcTXJ5OERHQQT09#success>

10. Відеоекскурсія «Цікаві факти про господарство Австралії»

11. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=kZ2SKKmlVwo>

12. Інтернет-сервіс мультимедійних дидактичних вправ LearningApps

13. URL: <https://learningapps.org/index.php?overview&s=&category=0&tool=>

14. Платформа для створення електронних книг Ourboox

Н.М. Кецкало,

вихователь закладу дошкільної освіти «Ластівка» села Хутори Червонослобідської сільської ради Черкаської області

СТАЛИЙ РОЗВИТОК ДОШКІЛЬНИКІВ ЧЕРЕЗ ТУРИСТИЧНУ ДІЯЛЬНІСТЬ

Відомо, що туризм включає різноманітні форми і зміст рухової дії. Характеризуючи туризм як засіб сталого розвитку, варто підкреслити, що досягнути цілей можна лише у сукупності з іншими засобами – іграми, спортивними вправами, гімнастикою. Виходячи із змісту всіх видів туристської підготовки, до основних засобів туризму в роботі з дошкільнятами належать:

1. **Фізичні вправи** з максимальним використанням природного та соціального оточення, спрямовані на розвиток сталого розвитку, координаційних здібностей, раціональне подолання природних перешкод та оволодіння технікою руху у пішохідних та лижних прогулянках.

2. **Спеціальні рухові завдання** для розвитку просторових орієнтувань.

3. **Рухливі ігри з пошуковими ситуаціями** у приміщенні та на місцевості.

4. Доступні для дошкільнят **туристські вправи** прикладного багатоборства (в'язка вузлів, укладання рюкзачка тощо).

5. Через туристичну діяльність формуються моральні якості дитини і пізнається навколишній світ.

Для сталого розвитку дошкільника через туризм необхідно враховувати індивідуальні особливості

дітей, їхнє бажання, стан здоров'я та інші можливі фактори. Виконання вправ у сюжетній формі полегшує розуміння дітьми вимог до правильного виконання. Через образ діти наслідують звів, людей різних професій тощо.

Прогулянки-походи є одним із найважливіших організованих видів туризму рухової діяльності, у ході якої вирішуються не тільки оздоровчі завдання, удосконалюються рухові навички та фізичні якості дітей, але й виховується любов та естетичне ставлення до природи, задовольняються їхні пізнавальні потреби, формуються елементи сталого ставлення до навколишнього середовища.

Туристична прогулянка передбачає короточасне перебування дітей у природних умовах та оволодіння деякими елементарними туристичними навичками. Проводяться туристичні прогулянки з дітьми дошкільного віку.

Туристичний похід передбачає виконання досить високих фізичних навантажень, пов'язаних із тривалим пересуванням маршрутом. Як правило, він організовується із дітьми старшого дошкільного віку.

Як відомо, діти старшого дошкільного віку відрізняються високим ступенем самостійності та організованості, що є важливою умовою для